

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การเรียกให้เจ้าหน้าที่คืนเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นที่ได้รับไว้ในกรณีที่มี
การออกคำสั่งเลื่อนและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้นโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้มีหนังสือ ส่วนที่สุด
ที่ ศธ ๐๔๐๐๙/๑๑๐๕ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อขอหารือ
เกี่ยวกับการเรียกคืนเงินที่ได้รับไว้เกินสิทธิ โดยมีข้อเท็จจริงสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (สำนักงาน ก.ค.ศ.)
ได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๒๐๖.๕/๔๐๑ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๙ ถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต ๒ เพื่อให้ดำเนินการตามบัญชีรายละเอียดการหักท้วงกรณีดำเนินการ
ไม่เป็นไปตามกฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ หรือเงื่อนไขที่ ก.ค.ศ. กำหนด รายงานนางสาวภัฏฐาภรณ์ ชัยมัง
ซึ่งได้รับการเลื่อนและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งไม่ถูกต้องจำนวน ๒ ครั้ง คือ ๑. การเลื่อนและแต่งตั้ง
ให้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน ๖ ว ตำแหน่งเลขที่ อ ๗๔ ตั้งแต่วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๑
ตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต ๒ ที่ ๔๔๘/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๑
เนื่องจากนางสาวภัฏฐาภรณ์ฯ เป็นผู้ที่มีระยะเวลาขั้นต่ำในการดำรงตำแหน่งในสายงานที่แต่งตั้ง
ตามคุณสมบัติของบุคคลและระดับตำแหน่งที่ตั้งไม่ครบ ๖ ปี ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๖/ว ๑๐
ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๘ และ ๒. การเลื่อนและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบภายใน
ระดับชำนาญการพิเศษ ตำแหน่งเลขที่ อ ๗๓ ตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต ๒ ที่ ๔๓๑/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เนื่องจากนางสาวภัฏฐาภรณ์ฯ
เป็นผู้ที่มีระยะเวลาขั้นต่ำในการดำรงตำแหน่งในสายงานที่แต่งตั้งตามคุณสมบัติของบุคคลและระดับตำแหน่ง
ที่ตั้งไม่ครบ ๘ ปี ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๖/ว ๑๐ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๘
โดยมีมติให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๒ ดำเนินการดังนี้

(๑) ยกเลิกการเลื่อนและแต่งตั้งนางสาวภัฏฐาภรณ์ฯ ตำแหน่งเจ้าหน้าที่
ตรวจสอบภายใน ๖ ว ตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต ๒ ที่ ๔๔๘/๒๕๕๑
ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๑ และแก้ไขคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

(๒) แก้ไขคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต ๒ ที่ ๒๓๕/๒๕๕๒
ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๒ โดยแต่งตั้งนางสาวภัฏฐาภรณ์ฯ ให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบภายใน
จากระดับชำนาญการเป็นระดับปฏิบัติการ ตำแหน่งเลขที่ อ ๗๔ และแก้ไขคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

(๓) ให้เลื่อนและแต่งตั้งนางสาวภัฏฐาภรณ์ฯ ให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการ
ตรวจสอบภายใน ระดับชำนาญการ ตำแหน่งเลขที่ อ ๗๔ ได้ไม่ก่อนวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ โดยใช้ผล
การประเมินเดิม และแก้ไขคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

(๔) แก้ไขคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๒ ที่ ๔๓๑/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๔ โดยให้เลื่อนและแต่งตั้งนางสาวภิญญาภรณ์ฯ ให้ดำรงตำแหน่ง นักวิชาการตรวจสอบภายใน ระดับชำนาญการพิเศษ ตำแหน่งเลขที่ อ ๗๓ จากวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เป็นได้ไม่ก่อนวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ และแก้ไขคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

๒. สพฐ. ได้มีหนังสือ ด่วน ที่ ศธ ๐๔๐๐๙/๑๑๕ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ แจ้งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๒ เรียกให้นางสาวภิญญาภรณ์ฯ คืนเงินเดือนและค่าตอบแทนเกินสิทธิที่ได้รับไปจำนวน ๒๐๕,๕๑๘.๒๙ บาท แก่ทางราชการ หรือเรียกให้นางสาวภิญญาภรณ์ฯ คืนเงินตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับการผ่อนชำระหนี้กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือทายาทได้รับเงินเกินสิทธิ หรือได้รับเงินไปโดยไม่มีสิทธิ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๖ หากนางสาวภิญญาภรณ์ฯ ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่เรียกให้ชดใช้ตามที่กำหนด ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๒ ดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลต่อไป พร้อมทั้งได้ดำเนินการตามข้อ ๘ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๓. นางสาวภิญญาภรณ์ฯ ได้มีบันทึกข้อความ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๑ ปฏิเสธการคืนเงินเดือนและค่าตอบแทนที่ได้รับไปเกินสิทธิ โดยให้เหตุผลว่ามาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๗ กำหนดว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดได้รับการแต่งตั้งให้เลื่อนตำแหน่งหรือเลื่อนวิทยฐานะโดยไม่เข้าเกณฑ์มาตรฐานตำแหน่ง หรือมาตรฐานวิทยฐานะ หรือไม่ผ่านกระบวนการเลื่อนตำแหน่ง หรือกระบวนการเลื่อนวิทยฐานะตามกฎหมาย หลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด หรือผู้สั่งสั่งไม่ถูกต้องหรือไม่มีอำนาจสั่งให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งให้ผู้นั้นกลับไปดำรงตำแหน่งหรือวิทยฐานะเดิมโดยพลัน ในกรณีเช่นนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติตามอำนาจและหน้าที่และการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นที่ได้รับไปแล้วหรือมีสิทธิจะได้รับจากทางราชการในระหว่างที่ได้รับการเลื่อนตำแหน่งหรือเลื่อนวิทยฐานะนั้น เว้นแต่ ก.ค.ศ. จะอนุมัติให้เลื่อนตำแหน่งหรือเลื่อนวิทยฐานะในกรณีนั้นเป็นพิเศษเฉพาะราย และได้ยกตัวอย่างความเห็นของคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองในเรื่องเสร็จที่ ๖๘๔/๒๕๕๑ ซึ่งสรุปความได้ว่า คำสั่งแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้นมิได้เป็นคำสั่งในลักษณะที่เป็นการให้เงินหรือทรัพย์สินแก่ผู้รับคำสั่งทางปกครองโดยตรง หากแต่เป็นคำสั่งที่ทำให้บุคคลที่ได้รับคำสั่งแต่งตั้งในระดับที่สูงขึ้นมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกำหนด ส่วนการได้รับเงินเดือน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด เป็นสิทธิตามกฎหมายที่ได้รับค่าตอบแทนการทำงานให้แก่ทางราชการ ซึ่งการเรียกคืนจะต้องมีกฎหมายบัญญัติไว้ เมื่อคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการไม่ใช่คำสั่งทางปกครองซึ่งเป็นการให้เงินเดือน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และไม่มีความหมายใดกำหนดไว้เป็นการเฉพาะให้เรียกเงินเดือน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์ตอบแทนคืนได้ ทำให้ส่วนราชการไม่อาจเรียกคืนได้ ซึ่งเป็นเหตุผลการปฏิเสธการคืนเงินที่น่าเชื่อว่าไม่ต้องคืนเงินดังกล่าว

ดังนั้น เพื่อให้แนวทางในการดำเนินการในเรื่องนี้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติ และป้องกันมิให้เกิดความเสียหายแก่ส่วนราชการ สพฐ. จึงขอหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ในการปฏิบัติกรณีการเรียกคืนเงินเดือน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด รายงานนางสาวภิญญาภรณ์ฯ ทั้งนี้ สพฐ. ได้มอบอำนาจดำเนินคดีแพ่งให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๒ ไว้ก่อนแล้ว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงาน ก.พ.) และผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงาน ก.ค.ศ.) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้วปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า กรณีการยกเลิกคำสั่งเลื่อนและแต่งตั้งให้นางสาวภัฏฐาภรณ์ ชัยมั่งดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน ๖ ว และคำสั่งเลื่อนและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบภายใน ระดับชำนาญการพิเศษ นั้น เกิดจากการที่สำนักงาน ก.ค.ศ. ตรวจสอบว่าคำสั่งดังกล่าวไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่ ก.ค.ศ. กำหนด สำนักงาน ก.ค.ศ. จึงได้แจ้งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๒ ดำเนินการแก้ไขคำสั่งทั้ง ๒ คำสั่ง รวมถึงคำสั่งอื่นที่เกี่ยวข้องให้ถูกต้องด้วย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้ดำเนินการตามที่ได้รับแจ้งนั้นและได้มีหนังสือมอบอำนาจให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๒ สำหรับใช้ในการดำเนินคดีแพ่งกับนางสาวภัฏฐาภรณ์ฯ เพื่อเรียกเงินในส่วนที่ไม่มีสิทธิจะพึงได้รับ อย่างไรก็ตามในปัจจุบันยังไม่มีการฟ้องนางสาวภัฏฐาภรณ์ฯ เพื่อเรียกเงินเดือน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นที่นางสาวภัฏฐาภรณ์ฯ ได้รับไว้ในส่วนที่ไม่มีสิทธิจะพึงได้รับจำนวน ๒๐๕,๕๑๘.๒๙ บาท แต่อย่างใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) พิจารณาข้อหารือประกอบกับข้อเท็จจริงดังกล่าวแล้วมีความเห็นว่า คำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต ๒ ที่ ๔๔๘/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๑ กรณีการเลื่อนและแต่งตั้งให้นางสาวภัฏฐาภรณ์ฯ ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน ๖ ว และคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๒ ที่ ๔๓๑/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๔ กรณีการเลื่อนและแต่งตั้งให้นางสาวภัฏฐาภรณ์ฯ ดำรงตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบภายใน ระดับชำนาญการพิเศษ นั้น เป็นคำสั่งที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และคำสั่งนั้นมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของนางสาวภัฏฐาภรณ์ฯ จึงเป็น “คำสั่งทางปกครอง” ตามมาตรา ๕^๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และเมื่อการเลื่อนและแต่งตั้งนางสาวภัฏฐาภรณ์ฯ มิได้ดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๖/ว ๑๐ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๘ กล่าวคือ ในขณะที่เลื่อนและแต่งตั้งให้นางสาวภัฏฐาภรณ์ฯ ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน ๖ ว และตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบภายใน ระดับชำนาญการพิเศษ นั้น นางสาวภัฏฐาภรณ์ฯ มีระยะเวลาขั้นต่ำในการดำรงตำแหน่งในสายงานที่จะแต่งตั้งไม่ครบ ๖ ปี และไม่ครบ ๘ ปี ตามลำดับ จึงทำให้คำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย แต่โดยที่คำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายในกรณีนี้เป็นคำสั่งที่ทำให้นางสาวภัฏฐาภรณ์ฯ มีหน้าที่และอำนาจตามที่กฎหมายกำหนด ไม่ใช่เป็นคำสั่ง

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“คำสั่งทางปกครอง” หมายความว่า

(๑) การใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระงับ หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นการถาวรหรือชั่วคราว เช่น การสั่งการ การอนุญาต การอนุมัติ การวินิจฉัยอุทธรณ์ การรับรอง และการรับจดทะเบียน แต่ไม่หมายความรวมถึงการออกกฎ

(๒) การอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง

ฯลฯ

ฯลฯ

ที่เป็นการให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์ใดในลักษณะเดียวกับเงินหรือทรัพย์สินโดยตรงตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง^๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ประกอบกับเงินเดือน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์ใดที่ได้รับไปในระหว่างดำรงตำแหน่งนั้นเป็นสิทธิตามกฎหมายที่จะได้รับเพื่อตอบแทนการทำงานให้แก่ทางราชการ การเรียกเงินดังกล่าวคืนจึงต้องมีกฎหมายบัญญัติไว้เช่นเดียวกัน ทั้งนี้ เป็นไปตามแนวความเห็นของคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองในเรื่องเสร็จที่ ๘๘๑/๒๕๕๗^๗ และเรื่องเสร็จที่ ๖๘๕/๒๕๕๑^๘ ดังนั้น การเรียกคืนเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ที่นางสาวภิญญาภรณ์ฯ ได้รับไว้ในส่วนที่ไม่มีสิทธิจะพึงได้รับ จึงต้องพิจารณาว่ามีกฎหมายกำหนด เรื่องดังกล่าวไว้โดยเฉพาะหรือไม่ อย่างไร

เมื่อพิจารณาพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งเป็นกฎหมายเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการเลื่อนและแต่งตั้งนางสาวภิญญาภรณ์ฯ แล้ว จะเห็นได้ว่า มาตรา ๖๓ วรรคหนึ่ง^๙ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว บัญญัติไว้โดยชัดเจนว่าในกรณีที่มีข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการแต่งตั้งให้เลื่อนตำแหน่งโดยไม่เข้าเกณฑ์มาตรฐานตำแหน่ง ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓^{๑๐} จะต้องสั่งให้ผู้นั้นกลับไปดำรงตำแหน่งเดิมโดยพลัน แต่ไม่กระทบกระเทือน

^๖ มาตรา ๕๑ การเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้เงิน หรือให้ทรัพย์สิน หรือให้ประโยชน์ที่อาจแบ่งแยกได้ ให้คำนึงถึงความเชื่อโดยสุจริตของผู้รับประโยชน์ในความคงอยู่ของคำสั่งทางปกครองนั้น กับประโยชน์สาธารณะประกอบกัน

ฯลฯ

ฯลฯ

^๗ บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการให้ดำรงตำแหน่ง ประเภทอำนวยการระดับต้น

^๘ บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง การเรียกคืนเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นใด ของข้าราชการพลเรือน กรณีศาลปกครองสูงสุดเพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนไม่ชอบด้วยกฎหมายโดยให้มีผล ย้อนหลัง

^๙ มาตรา ๖๓ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดได้รับการแต่งตั้ง ให้เลื่อนตำแหน่ง หรือเลื่อนวิทยฐานะ โดยไม่เข้าเกณฑ์มาตรฐานตำแหน่ง หรือมาตรฐานวิทยฐานะ หรือไม่ผ่านกระบวนการเลื่อนตำแหน่ง หรือกระบวนการเลื่อนวิทยฐานะตามกฎหมาย หลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด หรือผู้สั่งสั่งไม่ถูกต้องหรือไม่ีอำนาจสั่ง ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งให้ผู้นั้นกลับไปดำรงตำแหน่งหรือวิทยฐานะเดิมโดยพลัน ในกรณีเช่นนี้ไม่กระทบกระเทือน ถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติตามอำนาจและหน้าที่และการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นที่ได้รับไปแล้วหรือมีสิทธิจะได้รับ จากทางราชการในระหว่างที่ได้รับการเลื่อนตำแหน่งหรือเลื่อนวิทยฐานะนั้น เว้นแต่ ก.ค.ศ. จะอนุมัติให้เลื่อนตำแหน่ง หรือเลื่อนวิทยฐานะในกรณีนั้นเป็นพิเศษเฉพาะราย

ฯลฯ

ฯลฯ

^{๑๐} มาตรา ๕๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๕๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๔ มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๕ มาตรา ๖๖ และมาตรา ๖๗ การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้มีอำนาจ ดังต่อไปนี้เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(๑) การบรรจุและแต่งตั้งตำแหน่งซึ่งมีวิทยฐานะเชี่ยวชาญพิเศษ เมื่อได้รับอนุมัติจาก ก.ค.ศ. แล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาสูงสุดของส่วนราชการที่ผู้นั้นสังกัดอยู่เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดนำเสนอ นายกรัฐมนตรีเพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๒) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชำนาญการพิเศษ ตำแหน่งรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาเชี่ยวชาญ ตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาเชี่ยวชาญ ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งโดยอนุมัติ ก.ค.ศ.

(๓) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ตำแหน่งผู้บริหารที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามมาตรา ๓๘ ข. (๕) ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่น ตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตำแหน่งซึ่งมีวิทยฐานะชำนาญการ ตำแหน่งซึ่งมีวิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ และตำแหน่งซึ่งมีวิทยฐานะเชี่ยวชาญ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้มีอำนาจ สั่งบรรจุและแต่งตั้งโดยอนุมัติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา

(มีต่อหน้าถัดไป)

ถึงการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นที่ได้รับไปแล้วหรือมีสิทธิจะได้รับจากทางราชการในระหว่างที่ได้รับการเลื่อนตำแหน่งนั้น ด้วยเหตุนี้ การที่มาตรา ๖๓ วรรคหนึ่ง” แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้เป็นการเฉพาะว่าการสั่งให้บุคลากรทางการศึกษากลับไปดำรงตำแหน่งเดิมย่อมไม่กระทบกระเทือนถึงการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นใดที่บุคลากรทางการศึกษาผู้นั้นได้รับไปแล้วในระหว่างที่ได้รับการเลื่อนตำแหน่ง ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๒ จึงไม่อาจอาศัยอำนาจตามกฎหมายดังกล่าวเรียกคืนเงินเดือน ทักษะสิน หรือประโยชน์อื่นใดในส่วนที่นางสาวภัญญภาภรณ์ฯ ได้รับไว้อันเนื่องมาจากผลของคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต ๒ ที่ ๔๔๘/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๑ และคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๒ ที่ ๔๓๑/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ที่ถูกยกเลิกไปได้ ซึ่งเป็นไปตามแนวทางเดียวกันกับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ในเรื่องเสรีที่ ๑๒๓๓/๒๕๕๔ ที่ได้เคยวินิจฉัยไว้แล้ว

(นางสาวจรรพวรรณ เห่งตระกูล)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม ๒๕๖๒

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๖)

(๔) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครูผู้ช่วย ตำแหน่งครู และตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตามมาตรา ๓๘ ค. (๒) ในสถานศึกษา ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง โดยอนุมัติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา

(๕) การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งมิได้อยู่ในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ให้ผู้บังคับบัญชาสูงสุดของส่วนราชการที่ผู้นั้นสังกัดอยู่เป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งโดยอนุมัติ ก.ค.ศ. หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. มอบหมาย เว้นแต่ตำแหน่งซึ่งมีวิทยฐานะเชี่ยวชาญพิเศษให้ดำเนินการตาม (๑) โดยอนุโลม

(๖) การบรรจุและแต่งตั้งตำแหน่งอาจารย์ ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และตำแหน่งศาสตราจารย์ ตามมาตรา ๓๘ ก. (๓) ถึง (๖) ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษามาใช้บังคับโดยอนุโลมโดยให้สถานบันอุดมศึกษาทำหน้าที่แทน ก.ค.ศ. หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ ก.ค.ศ. ตั้ง แล้วแต่กรณี เว้นแต่ ก.ค.ศ. จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ให้มีคณะกรรมการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามวรรคหนึ่ง (๒) ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานกรรมการ เลขาธิการสภาการศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการคุรุสภา เป็นกรรมการ และเลขาธิการ ก.ค.ศ. เป็นกรรมการและเลขานุการ ทำหน้าที่คัดเลือกบุคคลที่สมควรได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามจำนวนเขตพื้นที่การศึกษา

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการคัดเลือก ให้เป็นไปตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

บรรดาบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ที่บัญญัติถึงผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ให้หมายถึงผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามวรรคหนึ่ง (๑) หรือผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) แล้วแต่กรณี

โปรดดูเชิงอรรถที่ ๕, ข้างต้น

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ก.พ.อ.) ในการรับทราบและพิจารณาเกี่ยวกับการแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๔๐๖/๒๑๑ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๔ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี